

ORSZÁGJELENTÉS

2019-2024

Diószegi-Jelinek Laura

Dr. Nagy Gergő

IAS szakmai értekezéslet
AM Kupolaterem

2025.12.02.

Adatszolgáltatók

- 10 nemzetipark-igazgatóság
- 19 vármegyei kormányhivatal
  - Természetvédelmi hatóságok
  - Növény- és talajvédelmi hatóságok
  - Vadászati és halászati hatóságok
  - Erdészeti hatóságok
- AM társfőosztályok (EGF, HaGF, VGF)
- Országos Vízügyi Főigazgatóság (OVF)
- Állat- és növényegészségügyi határállomások

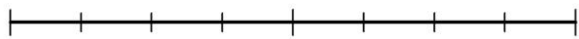

Fajok

- Az Unió számára veszélyt jelentő **88 fajról jelentettünk**
- Ebből hazánkban a **természetben 35 faj** található meg
- Ebből **9 fajt széles körben elterjedtként** tartunk számon (bálványfa, selyemkóró, nebáncsvirág, fekete törpeharcsa, naphal, pézsmapocok, cifrarák, amurgéb, razbóra)
- Fajonkénti elterjedési térképek generálása az összesített adatokból (NPI jelentések, kezelések, ágazatok)
- 2019-2024 közötti adatok

0 50 100 200 Km

2019

Nutria (*Myocastor coypus*)

2025

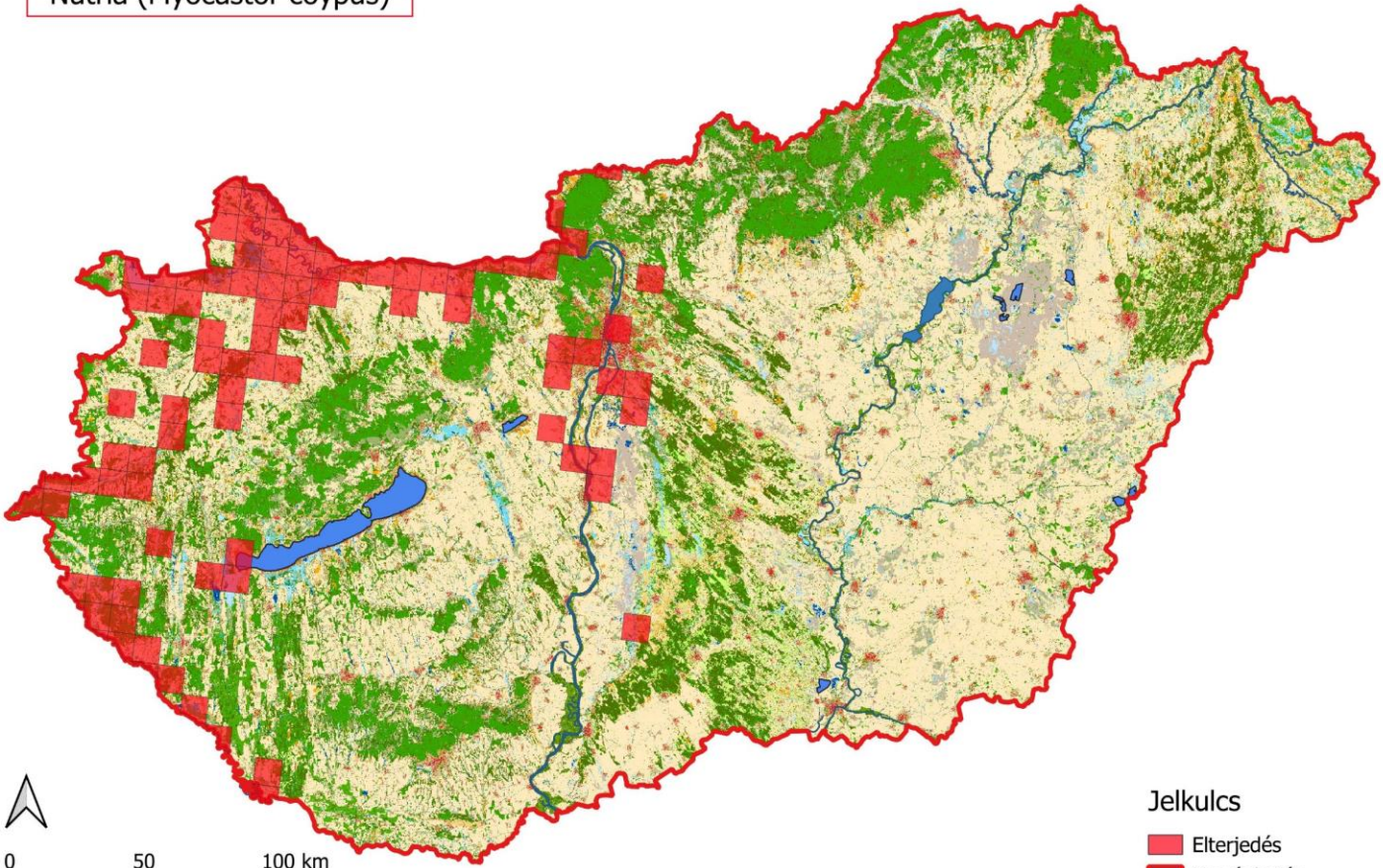
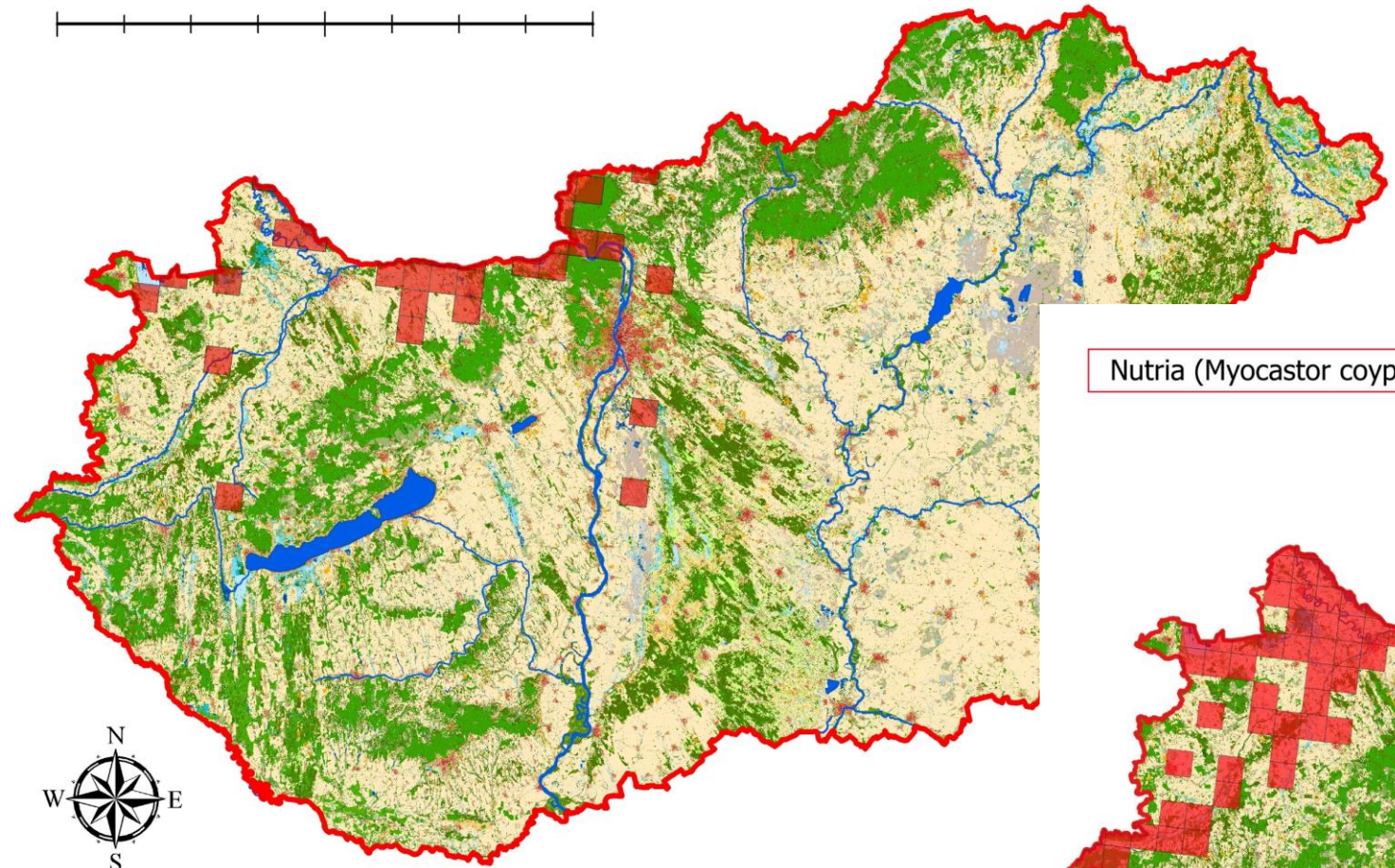

0 50 100 km

Jelkulcs

- Elterjedés
- Országhatár

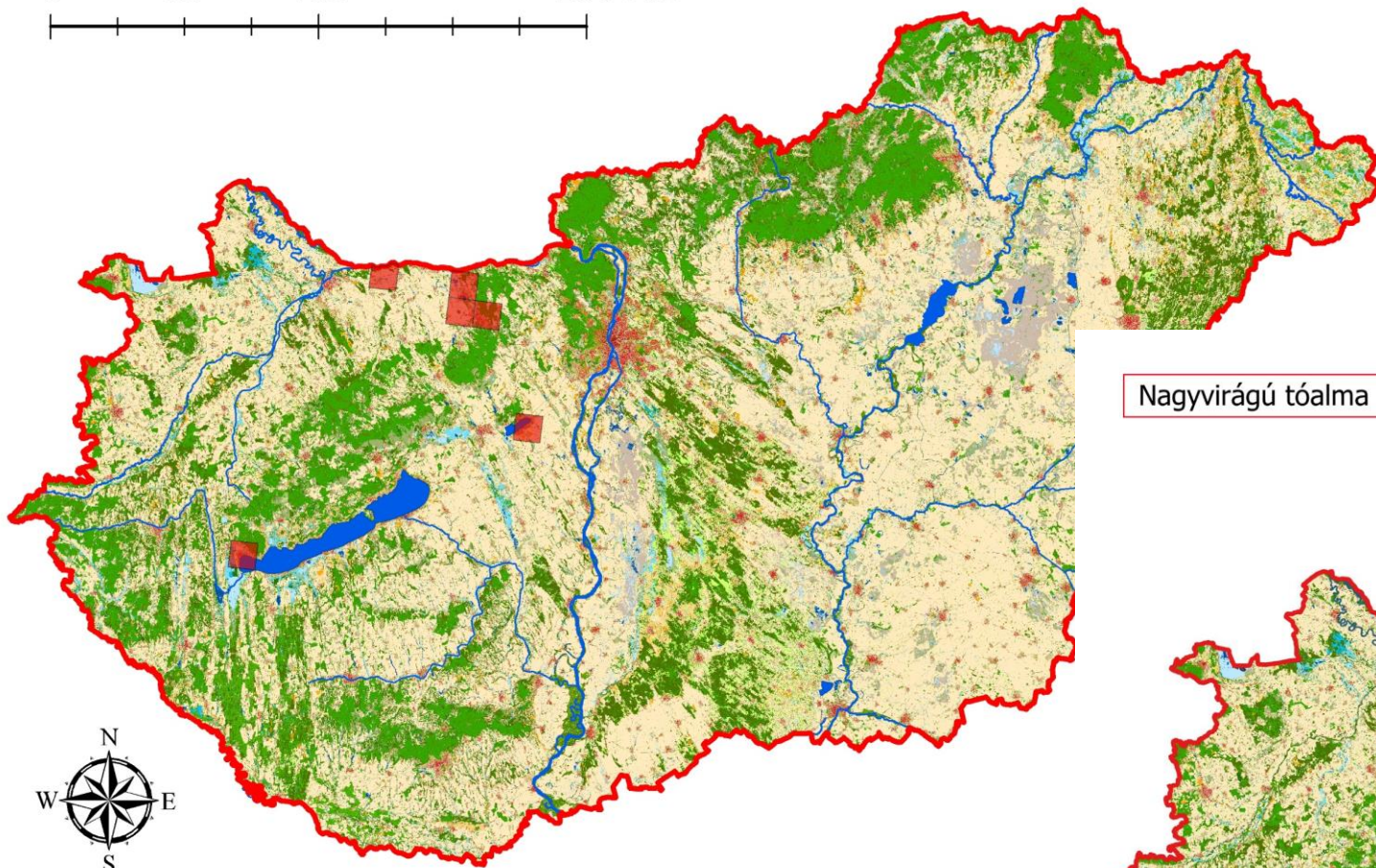

0 50 100 200 Km

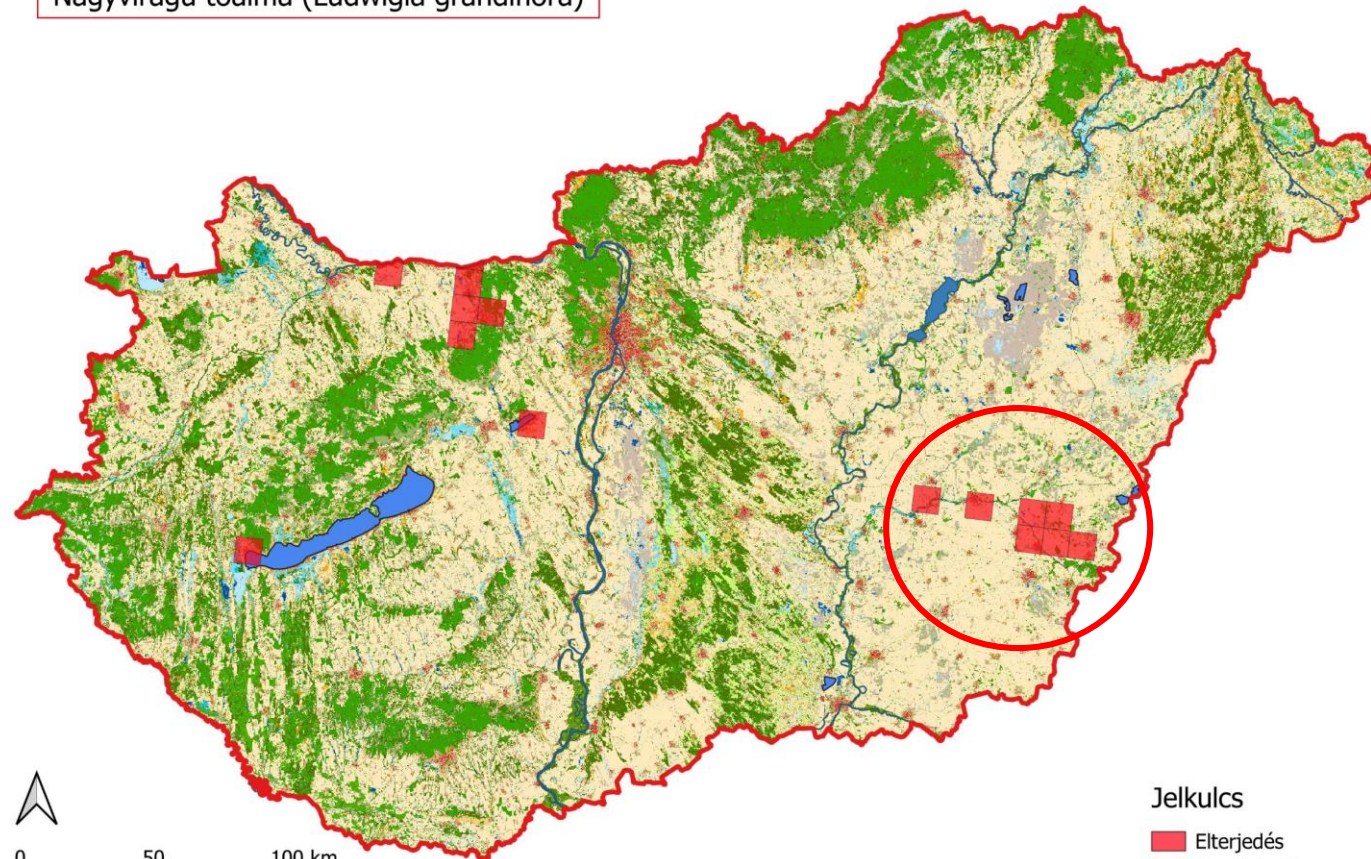

2019

Nagyvirágú tóalma (*Ludwigia grandiflora*)

2025

0 50 100 km

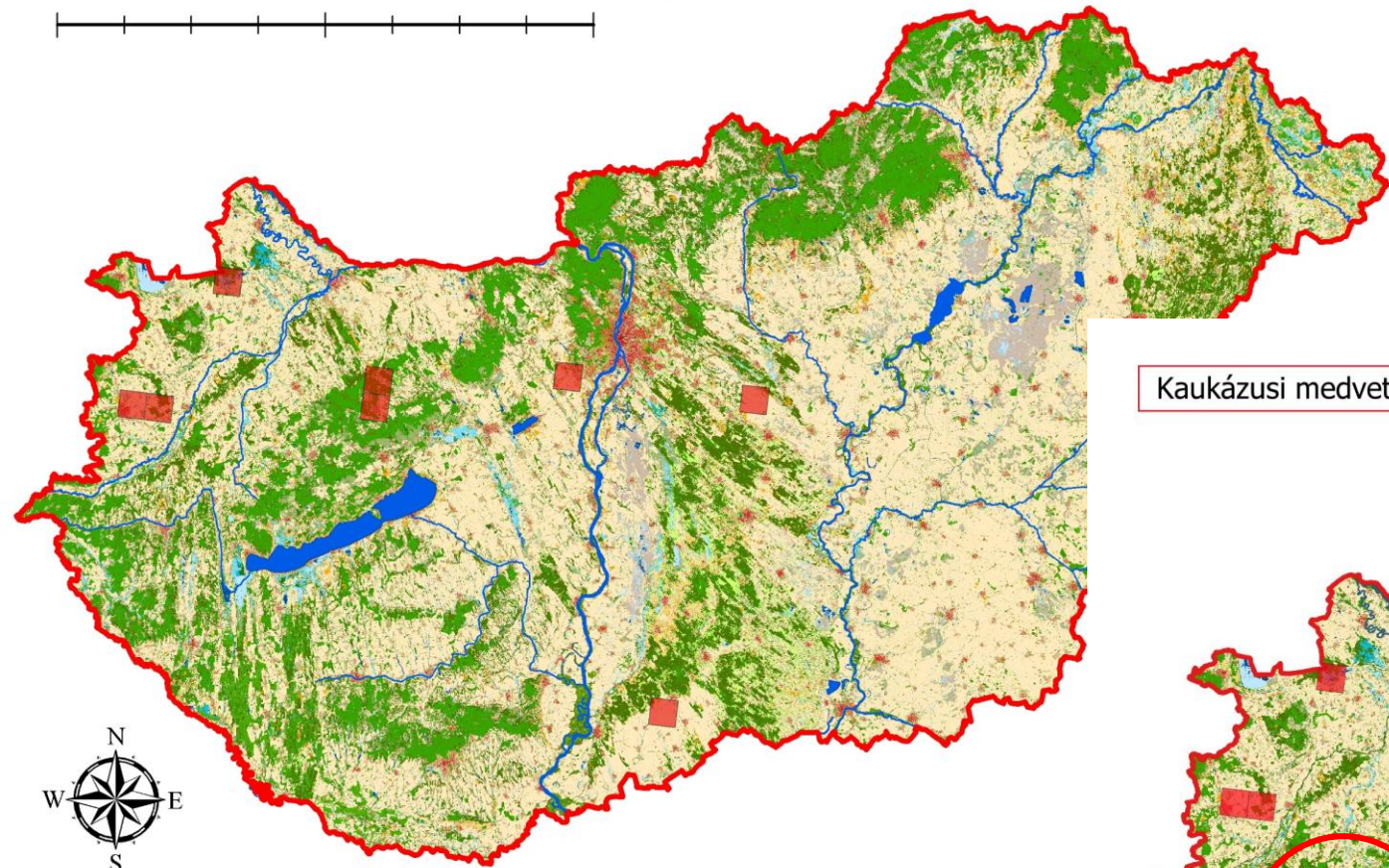

Jelkulcs

- Elterjedés
- Országghatár

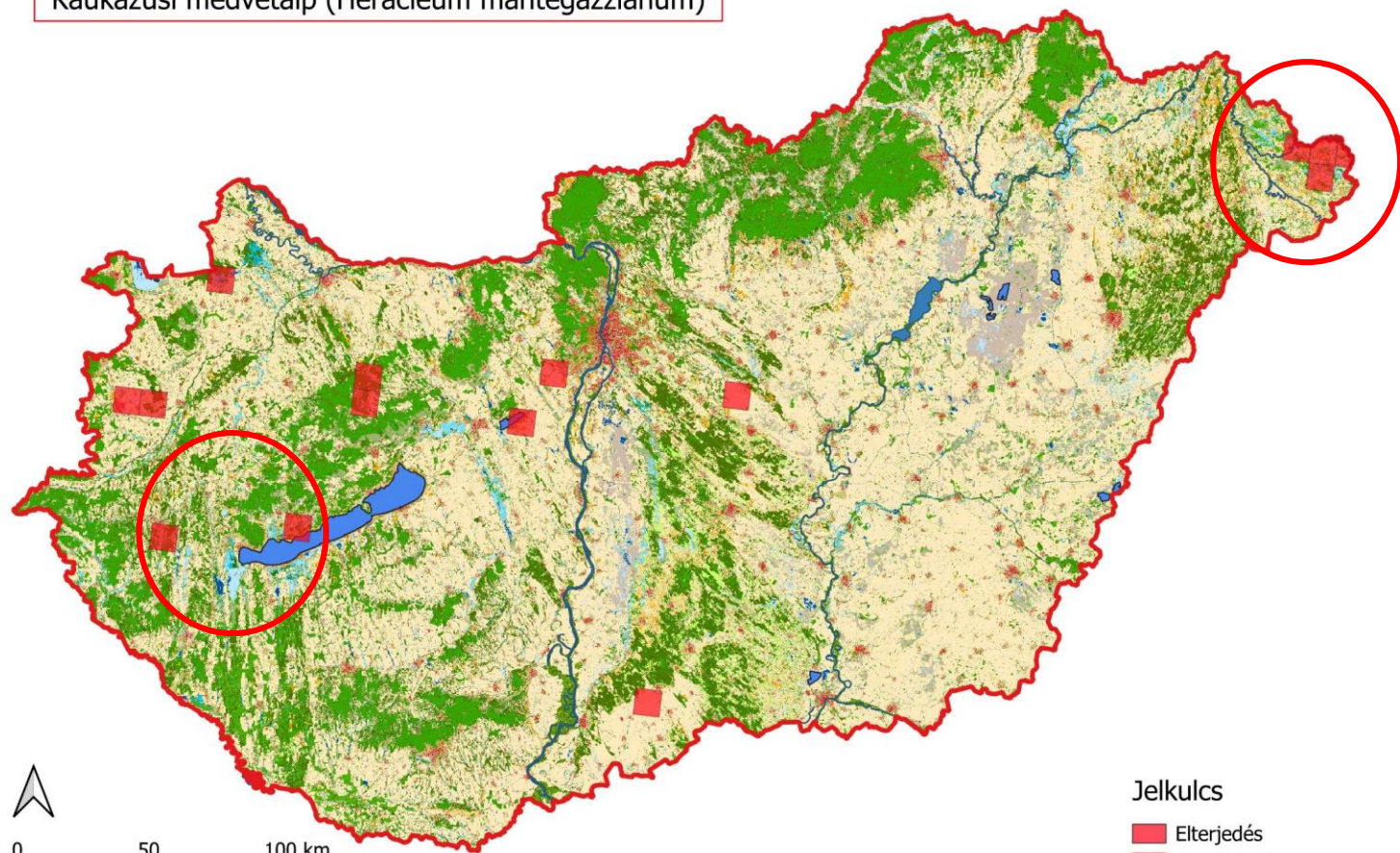
0 50 100 200 Km

2019

Kaukázusi medvetalp (*Heracleum mantegazzianum*)

2025

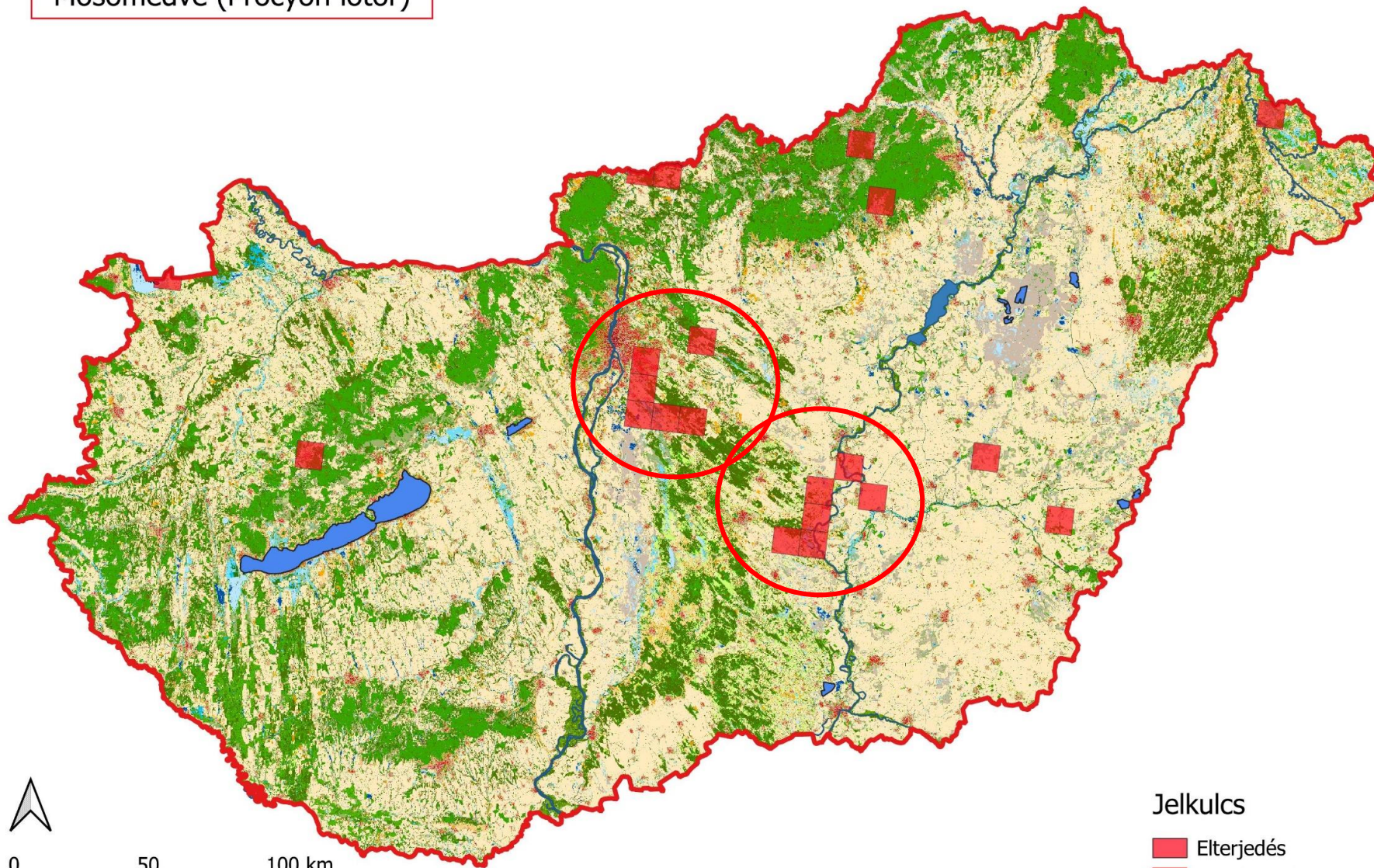

Jelkulcs

- Elterjedés
- Országhatár

Mosómedve (Procyon lotor)

Jelkulcs

- Elterjedés
- Országhatár

Kezelési intézkedések

- 29 faj ellen
  - Mind a 9 széles körben elterjedt faj ellen
  - 15 növényfaj
  - 14 állatfaj

Növényfajok kezelése

Forrás: BfNPI

- Mirigyes bálványfa: 3927 ha
  - Közönséges selyemkóró: 1945 ha
  - Felemáslevelű süllőhínár: 156,4 ha
  - Bíbor nebáncsvirág: 129,8 ha
  - Karoliniai tündérhínár: 97,5 ha
  - Szosznovszkij-medvetalp: 20,5 ha
  - Nagyvirágú tóalma: 18,6 ha
- Kisebb, célzott beavatkozások: úszó kagylótutaj, közönséges vízijácint, átellenes rucaöröm, strucctoll-süllőhínár, hévízi gázló, kaukázusi medvetalp, mexikói vízibojt, cingár átokhínár

Állatfajok kezelése

- Nehezebb számszerűsíteni – pl. halak esetén kevés pontos adat
- **Fekete törpeharcsa:** 5 nemzeti park igazgatóság területén voltak beavatkozások
- **Pézsmapocok:** **131** lelőtt példány
- **Mosómedve:** **77** lelőtt példány + **23** eltávolított egyed 2024-ben (Ócsa, MATE)
- **Nílusi lúd:** **5** lelőtt példány
- **Nutria:** legalább **449** példány eltávolítva (2022-2024)
- **Nyestkutya:** **64** lelőtt példány + történt csapdázás (BNPI)
- **Jelzőrák:** **568** kifogott egyed (2023, ÖNPI)
- További fajok: cifrarák (DDNPI), naphal, amurgéb (HNPI), razbóra, kaliforniai vörösrák (BfNPI), virginiai márványrák (BfNPI), ékszerteknős

Gyors kiirtási akció

- 1 eset 2019-2024 között: ázsiai lódarázs
- 2023.08.10. – észlelés egy méhészetben (Kimle, Győr-Moson-Sopron vármegye)
- Holland és belga szakemberek bevonása
- 2023.10.05
  - jeladós egyed nyomkövetése és a fészkek begyűjtése – út melletti fehér akácfa
  - csapdák kihelyezése a megmaradt egyedek begyűjtése végett
- Szakértők véleménye szerint a szaporodóképes egyedek még nem rajzottak ki → sikertelen kiirtani
- Utófinanszírozás az állami védekezés keretében

Felügyeleti rendszer (14. cikk)

- Kereskedések ellenőrzése – kertészetek, kisállat-kereskedések, horgászboltok stb.
  - 2019: 57 darab
  - 2020: 87 darab
  - 2021: 131 darab
  - 2022: 121 darab
  - 2023: 113 darab
  - 2024: 207 darab
- Ágazatok és hatóságok szerepe – monitoring, kezelések, engedélyek ellenőrzése, képzések (pl. növényvédelmi, halőri képzések)
- Bejelentési felület kisállattartóknak
- Szakmai egyeztetések, fórumok, szemléletformáló események (lakossági tájékoztatók)

Úszó kagylótutaj
Közönséges vízijátcint
Ékszerteknős

Határelőrzés (15. cikk)

- Az elmúlt 6 évben nem kíséreltek meg az EU IAS jegyzéken szereplő fajt behozni az ország területére.
- Vármegyei kormányhivatal növényegészségügyi és állategészségügyi szolgálatai az illetékesek.
- A **TRACES.NT rendszer** használata az okmányok kezelésére kötelező, amely **figyelmeztet az IAS-ra**.
- BTSE (Better Training for Safer Food) képzések (Élelmiszerbiztonsági, növényvédelmi, állatvédelmi és One Health képzések) keretében a hatósági feladatokat ellátó szakemberek információt szerezhetnek az inváziós fajok ellenőrzésével kapcsolatban is.

Költségek – kb. 2,6 milliárd Ft

- Gyors kiirtás és kezelési intézkedések költsége – 900-950 millió Ft
- A hatóságok és a nemzeti park igazgatóságok személyi költségei
- Az inváziós fajok monitoringjának költségei (általában más monitoring-tevékenységek része) – pl. eszközbeszerzés, üzemanyagköltség
- Kisállat-kereskedések, kertészeti árudák stb. ellenőrzése
- A lakosság tájékoztatása és bevonása – pl. honlap fenntartásának költségei, tájékoztató anyagok kiküldése, rendezvények szervezése
- A hivatalos határellenőrzések működtetésének költségei (az IAS-ellenőrzés beépül a meglévő ellenőrzési rendszerbe)
- Az inváziós fajok hatósági lefoglalásával kapcsolatos költségek
- Rendezvények, kampányok és képzések megszervezésének költségei
- Rendezvényeken, képzéseken, konferenciákon való részvétel költségei

Jövőbeni tervek, irányok

- Technikai ellenőrzésen átment a jelentés → Bizottság IAS csapatánál jelenleg szakmai ellenőrzés alatt → visszajelzést várjuk
- Éves jelentőlapok és a cselekvési terv adatait gyűjtő Excel-táblák átgondolása
  - hatékonyabb adatfeldolgozás és duplikációk elkerülése
  - kezelések pontosabb figyelembe vétele
- Fajonkénti határozólapok frissítése + képzés hatóságoknak, határelőőrző pontokon dolgozó szakembereknek

**KÖSZÖNÖM
A FIGYELMET!**